

Verksamhetsberättelse för Svenska Aralsjösällskapet 2019

SASS har vid slutet av verksamhetsåret 18 betalande medlemmar. På listan vi använder för inbjudningar finns ytterligare 48 namn.

Styrelsen 2019

Under tiden fram till årsmötet den 9 april 2019 bestod styrelsen av

Ordförande: Lars Rydén

Vice ordförande: Björn Frostell

Kassör: Lars Hylander

Sekreterare: Gitte Jutvik Guterstam

Ledamöter: Birgit Schlyter, Claes Levinsson, Jerker Jarsjö, Johan Fresk, Christian Andersson.

Suppleanter: Bo Kjellén.

Revisorer: Ulf Holmberg och revisorssuppleant Marianne Nilsson.

Valberedning: Gunilla Björklund

Från den 9 april 2019 bestod styrelsen av

Ordförande Lars Rydén

Vice ordförande: Björn Frostell

Sekreterare Gitte Jutvik Guterstam

Kassör: Lars Hylander

Ledamöter: Jerker Jarsjö, Mattias Vesterlund, Bo Libert

Suppleanter: Bo Kjellén Christian Andersson

Revisorer: Ulf Holmberg och revisorssuppleant Marianne Nilsson

Valberedning: Gunilla Björklund (sammankallande) och Claes Levinsson

Årsmötet 2019

Årsmötet ägde rum 9 april, i Kollaboratoriet, Uppsala. Före mötet lyssnade vi på Dr. *Vadim Sokolovs*, Head of Agency of IFAS (International Fund for Saving for the Aral Sea and GEF Projects), presentation *New Impulse for Solutions of the Aral Sea Crisis*, som föredrogs av Lars Rydén. Presentationen beskrev hur man samlar aktörer med verksamhet för att förbättra situationen i Aralregionen. Efter tillträde av den nya presidenten Shavkat Mirziyoyev har engagemanget ökat. Samarbeten med internationella partners öppnar för ökad kompetens och långsiktig finansiering. Vadims presentation visar hopp och möjligheter för människor och ekosystem i regionen. Föredraget följdes av samtal om hur SASS på bästa sätt kan bidra till utvecklingen i Aralsjöregionen nu när möjligheterna tycks öka.

Styrelsemöten och öppna föreläsningar 2019

Under verksamhetsåret har föreningen haft 4 styrelsemöten. Mötena har oftast dels bestått av en öppen föreläsning med diskussion som medlemmar och andra intresserade har bjudits in till, och därefter ett möte med styrelsen. Vartannat möte har varit i Uppsala och vartannat i Stockholm.

2019-01-29 Styrelsemöte

Lokal: Institutionen för Asien-, Mellanöstern- och Turkietstudier vid Stockholms universitet, Kräftriket 4A, Stockholm; värd Claes Fresk. Tyvärr var framkomligheten mellan Uppsala och Stockholm dålig och många kom mycket sent.

1. Claes Fresk och Birgit Schlyter presenterade institutionen och dess verksamhet.
2. En stor del av mötet genomfördes som Skypemöte med Yusup Kamalov.

Yusup var vid detta tillfälle i San Diego i Kalifornien och kunde tala ganska fritt och förbindelsen var bra. Yusup bor annars i Nukus och arbetade tidigare för GWP. On the Development in Uzbekistan: Some changes are very good. The currency is now convertible, political prisoners were released, also those who have been in prison for even more than 20 years. A lot of changes regarding personnel in many authorities. Many people left their positions, and some young people came from abroad to work for the government in Uzbekistan, e.g. the deputy minister for education. For water management and agriculture no changes at all. Last year a pipeline for water from Nukus to Myunak started to be built, and there is much attention for Myunak. Most problems are upstream, the biggest problem is pollution, very urgent would be an analysis of the water with data on POPs. At the moment, the Saxaul desert plant has been planted on 57 thousand hectares of the former seabed, and plans are to expand it.

3. Förslaget att föreningen skulle verkar för att bilda en sektion av SASS i Uzbekistan för att bättre kunna följa utvecklingen i Aralsjöregionen samt stötta arbetet med ökad demokrati och hållbar utveckling med kontakter och expertis diskuterades vidare. Yusup Kamalov som nu tillfrågades var positiv.

4. Samverkan med andra grupper som verkar för Centralasien diskuterades. En grupp om tre personer som håller kontakt för att utbyta information under namnet "Centralasienparaplyet" tillsattes. Johan Fresk representerar där SASS. Han hade redan kontakt med Henrik Hallgren och Filippa Almblad.

2019-04-09 Konstituerande styrelsemöte

Lokal: Kollaboratoriet, Östra Ågatan 19, Uppsala. Genomfördes i anslutning till årsmötet.

Närvarande: Björn Frostell, Bo Kjellén, Lars Rydén, Gunilla Björklund.

Val av ordförande, sekreterare och justeringsperson för styrelsemötet; Val av sällskapets vice ordförande för verksamhetsåret 2019; Val av sällskapets sekreterare för verksamhetsåret 2019; Val av sällskapets kassör för verksamhetsåret 2019; Fastställande av rätt att teckna sällskapets firma 2019; Fastställande av sällskapets adress.

2019-09-26 Medlemsmöte och Styrelsemöte

Lokal: Kollaboratoriet Östra Ågatan 19, Uppsala

1. Föredrag: Bo Libert, tidigare miljörådgivare åt Director for UNECE berättade om sina erfarenheter från FN och water diplomacy. Basen är Convention for the Protection and Use of Transboundary Watercourses and International Lakes i vilken alla Centralasien fem länder är medlemmar. Bo redogjorde för den juridiska basen för samarbete om gränsöverskridande vatten, där tillsammans fem konventioner finns och Vattenkonventionen (UNECE Water

Convention) är den viktigaste. Koppling mellan vatten och energisektorn. Många dammar i Kirgizistan, Ragun dammen ska bli världens högsta damm, ca 350 meter. Den andra dammen är ca 300 meter också mycket hög. Det finns också många små dammar men de fungerar bara till ca 40 %. Numera kan man sälja el det kunde man inte förut. Nu säljer man t ex till Afghanistan. I Centralasien finns stora möjligheter att spara vatten, det är nu otroligt dåligt. Centralasien ligger mitt emellan de två största marknaderna för frukt och grönsaker, men det används inte. Det finns ett behov att gå över till grödor som ger ett högre värde. För framtiden Ekonomi: SPECA, Special Economic Programme för Central Asia Regional Strategy, just nu är alla med, har inte varit tidigare. Dam safety. Kirov dammen på floden Tallas, ligger ovanför en stad på 500 000 invånare i Tadjikistan. Ett FN projekt finns för att gå igenom säkerhetsfrågor för dammen.

2. Styrelsefrågor: Lars Hylander ger en ekonomisk redogörelse för ekonomin 2018. Styrelsen beviljas ansvarsfrihet; Gitte berättar att hennes och Björns möte den 19 juni med Henrik Hallberg angående det föreslagna samarbetet med Forum Eurasien inte ledde till något konkret resultat, utom att vi gärna bjuder in varandra till de föreläsningar etc som görs.

3. Gitte berättade att hon haft kontakt med Ingrid Tersman Sveriges ambassadör i Uzbekistan med flera länder i regionen. Bo Kjellén fick i uppdrag att försöka boka in ett möte med henne och några av SASS styrelseledamöter.

191107 Möte med Sveriges ambassadör i Uzbekistan, Azerbajdzjan, Tadjikistan och Turkmenistan, Ingrid Tersman, stationerad i Stockholm. Mötet ägde rum på UD. Från SASS deltog Bo Libert, Gunilla Björklund, Björn Frostell och Gitte Jutvik Guterstam. Ingrid Tersman berättade om läget i Centralasien med fokus på Uzbekistan. Aralsjön kommer inte att komma tillbaka. Man vill istället göra livet så bra som möjligt för de 3 miljoner personer i Karakalpakstan som påverkats av misshushållning av naturresurser. Nya möjligheter har öppnats i och med den nya presidenten Mirziyoyev. Det kommer även vara intressant att följa Sveriges hållning till Uzbekistan och de andra länderna i regionen.

2019-11-27 Planeringsmöte

Lokal: Ecoloop mid Slussen medan bygget vid Slussen pågick för fullt utanför fönstret. Vård Björn Frostell

Närvarande. Lars R, Björn Frostell, Gitte.

Syftet med mötet var att planeringen av SASS:s framtida inriktning. Vi är grånade entusiaster med kunskap, erfarenheter och kontaktnät. Vad ska vi fokusera på? Samtal om alltför få medlemmar, om samgående/samverkan med andra organisationer, om möjligheterna att agera expertråd och katalysator. Det är en tillgång att vi är en organisation som är fria att agera. Sverige, via Sida prioriterar inte regionen. Inom EU kan det finnas medel att söka.

Efter mötet genomförde ordföranden ytterligare möten med de icke närvarande styrelsemedlemmarna och skrev sedan på uppmaning av några ledamöter ett sk Position Paper, för att sammanfatta föreningens styrkor, svagheter, möjligheter och framtida alternativa verksamheter. Där föreslogs att SASS verksamhet framöver kan likna en *think tank* för att ta vara på den expertis som föreningen besitter.

Web

Under 2019 hade Svenska Aralsjösällskapet webbsajt (<http://www.aralsjon.nu>) ca 1 654 (2 201) besök. Inom parentes 2018 års siffror. 13% (9%) av besöken gjordes av återkommande besökare. Tillsammans tittade besökarna på 5 361 (9 821) sidor eller ca 2,7 (3,7) sidor per besök. Varje besök varade i genomsnitt ca 1 minut och 18 sekunder (ca 2 minuter).

Populäraste sidan var som tidigare startsidan följd av "Läs mer" och sidan "Welcome to the Swedish Aral Sea Society". Statistiken insamlad med hjälp av Google Analytics

Möten och externa kontakter

SASS stipendiaten Akhmet Amangeldiev besök under hösten 2018 bedömdes av föreningen som en framgång och frågan var nu hur vi skulle gå vidare. Året har präglats av möten med styrelse samt kontakt med nyckelpersoner i Sverige och Aralsjöregionen. Samtalen har kretsat kring; Vilka områden har vi intresse, kompetens och kontakter att bygga vidare på? Var finns behoven? Hur kan vi möta våra medlemmars intresse? Av den pågående kontakterna har två frågor ventilerats under året:

Lars Rydén har haft löpande kontakt med stipendiaten Akhmet Amangeldiev för att hjälpa honom med stipendieansökningar och han har skickat information om projekt som nu genomförs i Munyak med omgivningar, bla a planteringar på den gamla sjöbotten. Akhmet har under året fortsatt arbeta för Läkare Utan Gränsers kontor i Nukus. Lars har haft kontakt med Rustam Eshnijazov (Рустам Ешниязов) på Karakalpak State University. Akhmet har gjort klar sin kurs vid Uppsala universitet och är åter på sitt arbete vid MSF i Nukus. Akhmet har bra koll på vad som händer i Aralsjöregionen, särskilt i Muynak. Han har redan träffat både Yusup och Rustam.

Yusup Kamalov, Union for Defence of the Aral Sea and Amudarya tidigare GWP har skickat en önskan om hjälp med analys av dricksvattnet eftersom han misstänker bekämpningsmedelsrester. Tidigare analyser har visat på höga koncentrationer av persistenta organiska föreningar, t ex dioxiner och perfluorerade ämnen. Gunilla Björklund, Lars Hylander och Lars Rydén som alla har arbetat med frågor om vattenföroreningar tidigare menar att ett meningsfullt projekt fordrar en större kartläggning och medverkande av lokala forskare och en ordentlig finansiering.

Försök att öka föreningens relevans och styrka genom samarbeten/sammanslagningar med andra organisationer som arbetar med centralasienfrågor

1. Vid styrelsemötet den 29 januari tillsattes en grupp om tre personer som håller kontakt för att utbyta information under namnet "Centralasienparaplyet". Johan Fresk representerar där SASS. Han hade redan kontakt med Henrik Hallgren och Filippa Almblad.

2. Ordföranden har under året tagit kontakt med framför allt Henrik Hallgren, ordförande i Forum Eurasien för att söka eventuell samverkan. Efter ett styrelsebeslut 190409 fick Björn Frostell och Gitte Jutvik i uppdrag att möta en motsvarande delegation Forum Eurasien, som bestod av Henrik Hallgren och Manne Wängborg för att vidareutveckla dessa tankegångar. Mötet ägde rum 190619 dock utan Manne Wängborg. Vid mötet framkom att båda organisationerna var små, ca 20 medlemmar i bägge föreningarna, med ganska svag verksamhet. När någon av organisationerna har passande verksamhet är båda öppna för samverkan, tex att bjuda in till varandras föredrag etc. Något strukturerat samarbete föreslogs inte och något ytterligare möte ägde inte rum under året.

3. Bo Libert deltog i oktober i ett möte på Euroepisk nivå i Budapest om situationen i Centralasien och fick då kontakt med föreningar med liknande intressen som SASS, särskilt en förening i Schweiz. De projekt som diskuterades hade en avsevärd finansiering.

4. Gunilla har kontakt med Centralasiengruppen i Lund för eventuellt samarbete. Claes har haft besök från någon i Centralasiengrupperna i Lund och de välkomnar ett samarbete av något slag.